

РОЗДІЛ X. ХРОНІКИ / РЕЦЕНЗІЇ Й АНОТАЦІЇ

Алла Архангельська

УДК 80(=161.2)(437.3)”20”

ОЛОМОУЦЬКА УКРАЇНІСТИКА СЬОГОДНІ: ЗДОБУТКИ І ПЕРСПЕКТИВИ

Статтю присвячено історії та сучасності україністики на філософському факультеті Університету ім. Ф. Палацького в Оломоуці (Чеська Республіка). Представлено викладацький склад секції україністики як складової кафедри славістики, схарактеризовано основні сфери наукових зацікавлень та напрями наукових студій, подано інформацію про найважливіші публікації академічних працівників секції, участь академічних працівників та студентів магістерських та докторських навчальних програм у грантових проектах та міжнародну науково-дослідницьку співпрацю, окреслено діяльність викладачів та студентів, спрямовану на пропагування оломоуцької україністики, української мови, культури, традицій серед широкого загалу.

Ключові слова: україністика в Університеті ім. Ф. Палацького в Оломоуці, славістичні студії, літературознавчі та мовознавчі дослідження, міжнародна співпраця.

Славістичні традиції Університету ім. Ф. Палацького в Оломоуці тісно пов'язані з іменем Йозефа Добровського, патріарха слов'янської філології, засновника наукової славістики, який по закінченні університету починав свою наукову й педагогічну діяльність саме на оломоуцькій землі – у 1787–1790 роках працював у Градішті (нині частина Оломоуця) спочатку як віцеканцлер, а пізніше – як ректор Генеральної духовної семінарії. Саме Й. Добровський був тим, хто, продовживши традиції Яна Благоділа, перекинув місток між чеською й українською культуромовною спільнотою й заклав підвалини чесько-українських культурних зв'язків, відкривши чехам наприкінці XVIII століття українську історію, літературу та пісенну творчість. У журналі «Slavin» він умістив уривок праці Й.-Х. Енгеля «Історія України і українських козаків» (1796), а пізніше у журналі «Slovanka» першим повідомив чехам і словакам про появу «Енеїди» І. Котляревського як визначного твору українською народною мовою та першої друкованої граматики живої народної української мови – «Граматики Малоросійського нарѣчя» О. Павловського, написаної 1805 р., але виданої 1818 р. у Санкт-Петербурзі. Як філолога його цікавили українські видання – «Острозька біблія» Івана Федорова (1581), словник Лаврентія Зизанія (1596), «Слово о полку Ігоревім». Саме він першим виявив інтерес до українського слова, ставши предтечею чеських та словацьких «будителів», які свого часу відіграли важливу роль в обороні української мови, пісні та прав народу.

Україністика в Оломоуці бере початок з другої половини 90-х років минулого століття, з часу, коли на кафедрі славістики, що інтегрувала вивчення русистики і полоністики, почала викладатися українська мова як друга слов'янська. Здобуття Україною незалежності, оновлення господарських, політичних та культурних зв'язків з Чеською Республікою не могли не позначитися на зацікавленості чехів вивченням української мови. Саме у цей час (1993 р.) відкрито спеціальність «Українська філологія» в Університеті ім. Т. Масарика в Брно, в Оломоуцькому університеті вона була акредитована дещо пізніше – у 1997 (до того вивчення україністики у Чехії забезпечував лише Карлів університет у Празі). Так українська філологія стає на філософському факультеті Оломоуцького університету спеціальністю, яку студенти можуть вивчати у комбінації з іншими навчальними дисциплінами. Урочисте відкриття секції україністики кафедри славістики відбулося 28 вересня 1999 року. Біля її витоків стояв професор Йозеф Андерш, «батько» україністики в Оломоуці, бо саме його ентузіазмові, енергії та невтомній сназі долучити чехів до вивчення нашої мови, культури, народної пісні, історії, літератури і тогочасна, й нинішня україністика завдячує. Відтоді бере початок функціонування української філології як повноцінного університетського напрямку в структурі Університету в Оломоуці.

Проф. Й. Андерш, чех за походженням, який народився, навчався і тридцять років плідно працював на українській землі, глибоко усвідомлював важливість оновлення чесько-українських культурних зв'язків. Працюючи у Інституті мовознавства ім. О. О. Потебні Національної академії наук України та Київському університеті ім. Тараса Шевченка, він присвятив свою наукову діяльність проблемам слов'янського, зокрема й українського синтаксису. Вчений є автором двох монографічних праць: «Семантична структура безприменникового давального відмінка в чеській та німецькій мові» (1975) і «Типологія простих дієслівних речень у чеській мові в зіставленні з українською» (1980). Остання праця була високо оцінена чеськими (Slavia (1988)) та болгарськими (Съпоставително езикознание (1991)) славістами. З-під його пера вийшли більше ніж 80 статей, присвячених питанням слов'янського мовознавства. Проф. Й. Андерш плідно працював і у царині словникарства: був співатором відомого в Україні та Чехії «Чесько-українського словника» у 2-х т. (1988-1989), за працю над яким авторський колектив був удостоєний престижної премії імені Івана Франка Національної академії наук України.

Від 1992 р. Й. Андерш працює на посаді професора кафедри богемістики, з 1995 – професора кафедри славістики філософського факультету Університету в Оломоуці (спеціальність російська мова та українська мова), з 1999 року очолює секцію україністики. Його знання, досвід і невтомна енергія стали неоціненним

внеском у пропагування знань про Україну й українство на чеських теренах. У цьому ж році Й. Андерш був удостоєний срібної медалі Університету ім. Ф. Палацького. Оломоуцький період його науково-педагогічної діяльності був надзвичайно плідним: він представляв чеську славистику на трьох міжнародних з'їздах славістів (1993 р. – у Братиславі, 1998 р. – Кракові, 2003 р. – Любляні), активно публікувався у Чехії та за її межами, миттєво реагував на потребу методичного та лексикографічного забезпечення викладання української мови у вищих навчальних закладах Чехії та розвитку міжнародної співпраці. (Ukrajiniština vážně a vesele (1999; 2002; 2003), Česko ukrajinské dialogy s jazykovou etiketou a vzory dokumentů (1998), Ukrajinsko-česká a česko-ukrajinská konverzace (2007), Чесько-український словник. Економіка. Фінанси. Бізнес (2004) – у співавторстві з відомою українською богемісткою Л. Даниленко). Упродовж більш ніж 10 років був членом організаційного комітету Чеської асоціації українців.

Дітищем проф. Й. Андерша став започаткований ним у 2000 році й відомий сьогодні далеко за межами Чеської Республіки «Оломоуцький симпозіум українців середньої та східної Європи», який упродовж майже двох десятиліть що два роки збирає на оломоуцькій землі українців з різних куточків світу. Результатами такої наукової інтеграції українознавців стали видані до сьогодні 8 збірників наукових праць учасників симпозіуму «Ucrainica: Problémy ukrajinského jazyka literatury a kultury» та колективні монографії «Слово культурі та культура в слові» / Гол. ред. А. Архангельська (2013) та «XX–XXI століття : Жанрово-стильові й лінгвістичні метаморфози в українській мові та літературі» / Гол. ред. А. Архангельська (2016).

Від доби заснування україністики в Оломоуцькому університеті викладання українознавчих дисциплін забезпечували проф. Йозеф Андерш, доц. Наталя Маліневська, доц. Галина Наєнко, mgr. Петра Рудинська, колеги з кафедри славистики доц. Зденька Виходілова та доц. Їтка Комендова, знаний чеський історик Богдан Зелінський, найвідоміша чеська перекладачка української літератури Рита Кіндлерова, греко-католицький священник отець Ростислав Стройвус, випускники оломоуцької україністики Єлена Оплеталова та Ян Габернал, учениця професора, одна із перших студентів-українців на кафедрі славистики к. ф. н. Радана Мерзова (нині – керівник секції україністики), к. ф. н. Уляна Холод та проф. Алла Архангельська. Протягом 17 років за спеціальністю «Українська філологія (за бакалаврською та магістерською програмами навчання)», яка пізніше була доповнена спеціальністю «Українська мова за господарсько-правничим та туристичним спрямуванням» в Оломоуці навчалася більше ніж сто двадцять студентів. Нині україністику вивчають 28 студентів бакалаврської та магістерської програм. Четверо випускників оломоуцької україністики захистили кандидатські дисертації за спеціальністю «Порівняльне слов'янське мовознавство» та «Порівняльне слов'янське літературознавство». Зараз за докторською навчальною програмою на кафедрі славистики навчаються і готують до захисту дисертаційні праці, зокрема й з українською проблематикою, 10 аспірантів, семеро з них – студенти з України (Києва, Львова, Івано-Франківська).

Професор Й. Андерш очолював секцію україністики до 2012 року, ще декілька років співпрацював з україністикою як заслужений професор університету. Він і сьогодні залишається постійним учасником усіх акцій, які проводять викладачі та студенти, та незмінним заступником українських народних пісень. Нині його справу продовжують троє оломоуцьких україністів: кандидати філологічних наук Радана Мерзова та Уляна Холод і доктор філологічних наук професор Алла Архангельська.

Наступницею проф. Й. Андерша стала його «наукова дочка», одна з перших студенток і випускниць оломоуцької україністики, кандидат філологічних наук Радана Мерзова, яка керує україністикою й дотепер. Сферами її наукових зацікавлень як літературознавця є проблеми модернізму та постмодернізму в українській літературі, рефлексії колоніалізму і постколоніалізму у творчості українських письменників XIX–XX століть, особливості українського фемінізму, характер української літературної дискусії у 20-х роках XX століття і творчість українських шістдесятників. Особлива увага Р. Мерзової як фахівця звернена до проблем сучасного літературного процесу в Україні, культурознавства, українських реалій та перекладознавства. Загальному огляду розвитку української літератури у XXI столітті присвячено статтю «Současná ukrajinská literatura» (Merzová, «Současná ukrajinská...» 283–291), чесько-українські літературні зв'язки стали об'єктом її зацікавлень у студії «Korespondence českých a ukrajinských (ruských) učenců – významný komunikační prostředek kulturního styku» (Merzová, «Korespondence českých a ukrajinských...» 151–162). Радана Мерзова – автор навчального посібника з української літератури «Українська література від найстаріших літописів до початків модернізму» (Merzová, «Ukrajinska literatura...») та співавтор посібника «Ukrajinské reálie 2» (Merzová, Cholodová, «Ukrajinské reálie 2»), співавтор та головний редактор «Українсько-російсько-чеського тлумачного словника термінів ринку нерухомості» (R. Merzová (ed.), «Ukrajinsko-rusko-český slovník...»).

Вивченню динаміки постколоніального виміру української літератури присвячено працю «Současná ukrajinská literatura ve světle postkoloniálního přístupu: Serhij Žadan a Stepan Pročjuk» (Merzová, «Současná ukrajinská literatura...» 133–142), українській жіночій прозі у колоніальному та постколоніальному контексті – студію «Urainian literature by women within the context of colonialism and post-colonialism» (Merzová, «Urainian literature by women...» 247–261). Риси гуманізму і традиціоналізму в українській радянській прозі стали об'єктом її зацікавлень у дослідженні «Tradiční hodnoty a humanismus v ukrajinském sovětském románu» (Merzová, «Tradiční hodnoty...»). Улюбленою сучасною авторкою Радани Мерзової є Таня Малярчук, особливо «Звірослов», досліджений нею з погляду засобів вираження авторської самоідентифікації, так чи так відтворених у перекладах творів письменниці чеською мовою «Metamorfózy jako prostředek sebeidentifikace současné malé ukrajinské prózy (Zvíroslov Tani Maľarčuk)» (Merzová, «Metamorfózy jako prostředek...» 477–497).

Радана Мерзова була учасницею й керівником багатьох грантових проектів, координувала діяльність академічних працівників секції україністики в межах двох загальнофакультетських грантів – IFIT

(2012–2015), INKULTUS (2013–2015). Як учасниця культурологічного гранту опублікувала цікаві розвідки про долі українських митців у міжвоєнній Чехо-Словаччині «Postavy bez domova: ukrajinští výtvarní umělci v meziválečném Československu» (Merzová, «Postavy bez domova...» 71–78), про витoki й подальший розвиток чесько-українських музичних зв'язків «Česko-ukrajinské hudební vztahy od 18. do počátku 20. století» (R. Merzová, «Česko-ukrajinské hudební...» 163–177). Як молодий вчений, Радана Мерзова є постійною учасницею численних наукових форумів місцевого й міжнародного значення, головним організатором Оломоуцького симпозиуму українців середньої та східної Європи, публікується у Чехії, в Україні, у Польщі й Туреччині.

Радана Мерзова є організатором і натхненницею перекладацької діяльності студентів: зокрема під її керівництвом у межах навчальної дисципліни «Переклад художнього тексту» здійснено й опубліковано в часописі «Aluze» (№ 1–2, 2016) переклади окремих оповідань зі «Звірослова» Тані Малярчук чеською мовою, виконані нашими студентами Яном Ганачеком («Sus domestica (свиня)»), Уляною Маслій («Canis lupus familiaris (собака)») і Тетяною Дурицькою («Gallus domesticus (курка)'). У збірнику «Сучасна російська, польська та українська література» («Současná ruská...») видано перекладені нашими студентами й аспірантами чеською мовою твори Тані Малярчук (Гана Мразкова), Марії Магіос (Луція Долежелова), Степана Процюка (Марія Янічкова), Антона Санченка (Анна Досталова) та Сергія Жадана (Гелена Паздъорова), виконані під керівництвом Радани Мерзової. Студенти секції україністики беруть активну участь у перекладацькому конкурсі Їржі Левого, який щорічно проводиться на філософському факультеті Остравського університету.

Наукові інтереси кандидата філологічних наук, старшого викладача секції україністики Університету в Оломоуці Уляни Холод зосереджено на проблемах прагматики й семантики перекладу творів художньої літератури, зокрема на вираженні категорії модальності на усіх мовних рівнях у чеській та українській мовах. Частково цій тематиці були присвячені дослідження, здійснені та видані протягом 2004 – 2010 рр. (Kholod, «Ponyat'a...» 195–203), (Kholod, «Modální sémantika...» 31–36), (Kholod, «Modální metafora...» 107–114), (Kholod, «Dynamichnist'...» 152–159) та ін. У 2007 році на кафедрі богемістики філософського факультету Університету в Оломоуці Уляна Холод захистила дисертацію на тему: «Vyjadřování modalit v češtině a v ukrajinštině (na základě materiálů krásné literatury)».

Уляна Холод – автор двох монографій: перша з них «Транспозиція модального рівня та інтенсивності тексту у перекладах художньої літератури» (Kholod, «Transpozycja...») присвячена дослідженню еквівалентності текстів у чесько-українському порівняльному плані, проблематиці перекладу безеквівалентної лексики, етапам процесу перекладу текстів, питанням збереження їх прагматики та семантики на тлі протиставлення маркованої та немаркованої модальності. Друга – «Лінгвокультурологічний аналіз слов'янських пісенних текстів (на матеріалі українських обрядових пісень)» (Kholod, «Lingvokulturologichnyj...»), де об'єктом аналізу стали українські народні пісні (календарно-обрядові та родинно-обрядові, зокрема й весільні), їхній зміст, семіотико-семантичні ознаки, структура та жанрові типи, а також їх провідні функції.

Наукові праці старшого викладача Уляни Холод зосереджувано на проблемах діяхронного вивчення української мови (Kholod, «Istoryčno-kul'turni...» 147–153), (Kholod, «Ukrajins'ka...» 220–226), лексикології та стилістики (Kholod, «Zaimstvovannujuje...» 463–466), (Kholod, «Text...» 24–34), термінознавства (Kholod, «Rozvytok...» 375–393), теоретичних засад усного та письмового перекладу (Kholod, «Problema...» 87–93), (Kholod, «Usnyj...» 199–216). Зацікавлення Уляни Холод культурними та лінгвокультурологічними студіями вилилося у спеціальні дослідження лемківської народно-культурної спадщини в Україні та за її межами (Kholod, «Lemkivs'ka...» 370–374), (Kholod, «Okremyj...» 79–91), реалій українського міста та села (Kholod, Chura, «Lingvokulturologichnyj...» 247–259), констант культури в дзеркалі українського та чеського кінематографію (Kholod, Merzová «Vidzkeralenn'a...» 916–922), специфіки українського та чеського антропонімікону в зіставному світлі (Cholodová, Merzová, «Ukrajinská...» 51–57).

Уляна Холод є координатором міжнародних зв'язків оломоуцької україністики та усіх обмінних програм, за якими студенти та викладачі з України, Польщі та Німеччини мають змогу навчатися й стажуватися на кафедрі славистики (секція україністики) Університету в Оломоуці. Уже два роки поспіль вона організовує участь наших студентів у Міжнародному конкурсі знавців української мови, який проходить у Ягеллонському університеті в Кракові.

Наукові зацікавлення проф. Алли Архангельської, автора більше ніж 130 наукових праць, сягають проблем слов'янської ономазіології та теорії номінації, лексикології і лексикографії, фразеології і фразеології, зіставного мовознавства, лінгвокультурології, перекладознавства, лінгвістичної гендерології, лінгвоекології, теорії мовної та міжмовної комунікації. На сьогодні видано дві монографічні праці: «'Чоловік' у слов'янських мовах» (Arkhanhelska, «Cholovik...») та «Сексизм в мові: мифы и реальность» (Arkhanhelska, «Seksizm...»), два підручники української мови: «Граматика української мови. Морфеміка. Словотвір. Морфологія» (Arkhanhelska, «Gramatyka...») та «Українська мова: посібник із розвитку мовлення» (у співавторстві з О. П. Левченко та В. М. Мокієнком) (Arkhanhelska, «Ukrajins'ka mova...»), додатком до якого став «Російсько-український та українсько-російський словник відмінної лексики» (Arkhanhelska, «Rosijs'ko-ukrajins'kyj...»), укладений колективом цих авторів за загальною редакцією А. Архангельської. Питанням фемінінної неологізації в українській мові новітньої доби у порівнянні з чеською та іншими слов'янськими мовами присвячено праці «До проблеми словотвірної фемінізації

в українській мові новітньої доби: традиція і сучасність I» (Arkhanhelska, «Do problemu... I» 27–41), «До проблеми словотвірної фемінізації в українській мові новітньої доби: традиція і сучасність II» (Arkhanhelska, «Do problemu... II» 58–71), «Фемініні інновації в новітньому українському назовництві» (Arkhanhelska, «Femininni...» 34–51), «Нові процеси на номінаційному полі фемініності в сучасній чеській мові» (Arkhanhelska, «Novi procesy...» 48–53), «Неофемінативи в українській мові на межі тисячоліть: неологізми, оказіоналізми чи ефемеризми?» (Arkhanhelska, «Neofeminatyvu v ukrajins'kij movi...» 67–122), «Неофемінативи новітньої доби як чинник розбудови української мови: У пошуках втраченого?» (Arkhanhelska, «Neofeminatyvu novitnjojji doby...» 171–204). На проблемах зіставного мовознавства зосереджено зокрема працю «Ономасіологічні засади міжмовного зіставлення» (Arkhanhelska, «Onomasiolohichni zasady...» 118–124). Проблеми української лексикографії та лінгвокультурології висвітлено в статтях «Про один магічний жест в українській лінгвокультурі: трансформація образу» (Arkhanhelska, «Pro odyn mahichnyj zhest...» 10–67), «Фразеологія російськомовних творів Т. Г. Шевченка у перекладі на чеську мову» (Arkhanhelska, «Frazеолоhija...» 41–48), «Про «один із двох найдорожчих скарбів» професора Дмитра Яворницького» (Arkhanhelska, «Pro odyn iz dvokh «najdorozhchych skarbiv...» 15–34). Питанням теорії та практики перекладу присвячено розвідку «Паралельні тексти у навчанні студентів основам чесько-українського технічного перекладу» (Arkhanhelska, «Paralelni teksty...» 177–198).

Проф. А. Архангельська є головним редактором численних колективних монографій та збірників наукових праць, автором рецензій та хронік. Її дослідження, зокрема й у престижних наукоментичних виданнях, опубліковано в Україні, Чехії, Польщі, Німеччині, Болгарії, Росії та Угорщині. Протягом останніх п'яти років проф. А. Архангельська є членом спеціалізованих рад із захисту дисертацій на здобуття титулу Ph.D. на філософському факультеті Університету в Оломоуці зі спеціальностей «Порівняльне слов'янське мовознавство» та «Російська мова», входить до складу організаційного комітету Чеської асоціації українців. У 2012 р. вона представляла Чеську Республіку на XV Міжнародному з'їзді славістів у Мінську. За обмінною програмою Erasmus PLUS читала лекції студентам-україністам в університетах Гента, Софії, Вроцлава та Кракова.

Розбудову оломоуцької україністики постійно підтримують грантові проекти, до яких залучені академічні працівники та студенти докторської та магістерської навчальних програм. Такими проектами стали внутрішні гранти філософського факультету Університету в Оломоуці, спрямовані на активізацію студентської наукової діяльності: IGA FF_2011_011 *Nová paradigmata studia moderních slovanských jazyků a literatur v evropském kontextu* («Нові парадигми дослідження слов'янських мов та літератур у європейському контексті» (2011–2012) та IGA FF_2013_015 *Kultura a struktura slovanských jazyků v období globalizačních proměn: lingvoekologický přístup* («Культура та структура слов'янських мов у добу глобалізаційних змін: лінгвоєкологічний підхід» (2013–2014), якими керувала проф. Алла Архангельська. Завдяки фінансовій підтримці обох грантів та операційної програми «Podpora konferenčních aktivit na FF UP na r. 2014» оломоуцьким українцям вдалося під егідою Чеської асоціації українців та в співпраці з кафедрою української мови ім. К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету організувати та провести на кафедрі славістики (секція україністики) в Оломоуці три Міжнародні семінари молодих славістів: «Актуальні явища в сучасних слов'янських мовах та літературах» (2011), «Сучасні слов'янські мови та літератури: проблеми і перспективи» (2013) та «Слов'янські мови та літератури в епоху глобалізації: лінгвокультурологічний та лінгвоєкологічний підхід» (2014), за матеріалами яких видано три однойменні збірники праць студентів-україністів та викладачів з України та Чеської Республіки.

Наслідком спільних наукових проектів українських, чеських і польських українців та славістів стали дві колективні монографії: «Неологічні назви осіб у сучасних слов'янських мовах» («Neolohichni...» Рівне-Оломоуць 2011) та «Lingvokulturologický a lingvoekologický přístup ke studiu jednotek jazyka a řeči» («Lingvokulturologický...» Olomouc 2013). Усі ці наукові акції стали результатом міжнародної науково-дослідницької співпраці оломоуцької україністики з провідними вищими навчальними закладами України, про що далі розповімо детальніше.

До загальнофакультетського грантового проекту *IFIT – Interdisciplinární filologická inovace traslatologických modulů na cizojazyčných katedrách FF UP, CZ.1.07/2.2.00/28.0095* («Інтердисциплінарна філологічна інновація транслятологічних модулів на кафедрах іноземних мов Університету ім. Ф. Палацького в Оломоуці» (2012–2015)), підтриманого й профінансованого Європейським соціальним фондом, Європейським Союзом та Міністерством освіти, молоді та фізичної культури Чеської Республіки, активно долучилася у оломоуцька україністика. У межах цього проекту викладачами іннововано навчальні дисципліни «Письмовий переклад спеціалізованого тексту», «Усний переклад спеціалізованого тексту», «Перекладознавчий аналіз та продукування спеціалізованого тексту». Видано колективну монографію «Актуальні питання перекладу: міжмовний і міжкультурний вимір» / Гол. Ред. А. Архангельська («Aktualní ruyanna...») та в співпраці з докторантами (Г. Мразкова) та колегами з провідних університетів України О. Бондаренком, Н. Білик, О. Паламарчук, О. Антоненко – «Українсько-російсько-чеський глумачний словник термінів нерухомості» / Гол. ред. Р. Мерзова («Ukrajins'ko-rosijs'kuj...»). Учасники гранту від секції україністики Р. Мерзова У. Холод та А. Архангельська представили свою діяльність у грантовому проекті на міжнародній конференції «Міжкультурна комунікація: Мова. Культура. Особистість» у Національному університеті «Острозька академія» (квітень 2013).

За фінансової підтримки гранту оломоуцька україністика мала унікальну можливість запросити до Оломоуця для читання лекцій з перекладознавчої проблематики наукових, офіційно-ділових, публіцистичних та спеціалізованих текстів, проведення воркшопів та майстер-класів зі студентами-україністами провідних фахівців-перекладачів, мовознавців та перекладознавців з України та Чеської Республіки: відомого в Чехії перекладача української літератури чеською мовою *Риту Кіндлерову* (Національна бібліотека ЧР, Прага, Чехія), к. ф. н. *Оксану Газдошову* (Інститут славістики філософського факультету Університету ім. Т. Г. Масарика у Брно, Чехія), к. ф. н. *Еву Грдінову* (кафедра германістики філософського факультету Остравського університету (Чехія), д. ф. н., проф. *Олену Левченко* (кафедра прикладної лінгвістики Інституту комп'ютерних наук та інформаційних технологій Національного університету «Львівська політехніка»). д. ф. н., проф. *Надію Баландіну* (кафедра журналістики Полтавського національного педагогічного університету ім. В. Г. Короленка), к. ф. н., доц. *Людмилу Даниленко* (відділ західно- і південнослов'янських мов Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні Національної академії наук України), к. ф. н., доц. *Інну Плотницьку* (кафедра української мови Національної академії державного управління при Президентові України), к. ф. н., доц. *Тетяну Погрібну* (кафедра іноземних мов Міжнародного економіко-гуманітарного університету ім. С. Дем'янчука в Рівному).

Ще один загальнофакультетський грантовий проект, до якого долучилася оломоуцька україністика, мав назву *INKULTUS – Interdisciplinární inovace výuky kulturních studií na Univerzitě Palackého v Olomouci, CZ.1.07/2.2.00/28.0137* («Інтердисциплінарна інновація дисциплін культурологічного циклу в Університеті ім. Ф. Палацького в Оломоуці» (2013–2015)) і був зорієнтований на інновацію викладання дисциплін культурологічного спрямування шляхом створення спеціальних навчальних модулів та поглиблення міждисциплінарної співпраці відповідних кафедр університету в Оломоуці. За його фінансової підтримки наші студенти та викладачі мали змогу взяти участь у численних культурних акціях, наукових конференціях різного рівня у Чехії та за її межами, прослухати лекції запрошених нами до співпраці вчених-культурологів, етнолінгвістів, істориків та музейних працівників з України, Польщі та Америки: д. ф. н. проф. *Олега Тищенка* (кафедра україністики Люблінського Католицького Університету ім. Яна Павла II), ст. наук співр. Музею книги та друкарства Державного історико-культурного заповідника м. Острога *Анатолія Хеленюка*, к. іст. н., директора Музею історії Національного університету «Острозька академія» *Анастасію Хеленюк* та проф. історії та політичних наук Університету в Торонто американського вченого українського походження *Павла-Роберта Марочія*. За підтримки цього ж гранту оломоуцька україністика видала за заг. ред. А. Архангельської колективну монографію «Слово в культурі та культура в слові» («Slovo v kulturi...»), до якої увійшли праці учасників VII Оломоуцького симпозіуму україністів, присвячені питанням мови та літератури в культурному й національному вимірі.

Оломоуцька україністика протягом останніх років плідно співпрацює з провідними вищими навчальними закладами та академічними установами України. Маємо з 2011 р. підписані міжуніверситетську угоду про науково-дослідницьку співпрацю з Рівненським державним гуманітарним університетом (кафедрою української мови ім. К. Ф. Шульжука), у 2016 р. подібну угоду підписано з Інститутом української мови НАН України та Інститутом української літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України. Меморандуми про співпрацю спираються на такі форми обопільної діяльності: обмін викладачами і науковими працівниками; обмін аспірантами; консультаційна підтримка викладачів і докторантів; спільне керівництво дисертаційними працями; членство іноземних фахівців у радах із захисту кандидатських дисертацій; можливість обопільного рецензування наукових праць і дисертаційних досліджень; спільна організація і фінансова підтримка лекційних курсів, конференцій, семінарів, розвивально-пізнавальних програм; спільні дослідницькі проекти з можливістю спільних публікацій наукових праць, підтримані державними та іншого роду грантами; обмін у сфері культури та мистецтва. У 2017 році плануємо підписати таку угоду з Національним університетом «Львівська політехніка» (кафедрою прикладної лінгвістики Інституту комп'ютерних наук та інформаційних технологій).

Започаткована у 2010 р. співпраця з рівненською україністикою виявилася плідною: на нашому рахунку 6 конференцій за участі студентів і викладачів обох партнерських інституцій. Їх співорганізаторами стали центри підтримки наукової діяльності студентів – рівненська україністика, оломоуцька славістика та Чеська асоціація україністів. Три з названих наукових форумів – «Другі, Четверті та Шості Міжнародні наукові читання «Лінгвістичні студії молодих дослідників», присвячені пам'яті проф. К. Ф. Шульжука» (Рівне 2012; 2014; 2016) – відбулися за участю студентів та викладачів з Оломоуця на рівненській землі, ще три – на оломоуцькій, де наша україністика мали змогу вітати гостей і молодих та вже досвідчених вчених не лише з Рівного, а й з Києва, Острога, Луцька, Дубна, Дрогобича. Видано 6 збірників праць учасників наукових форумів (три, про які ми згадували вище, – в Оломоуці, ще три випуски «Лінгвістичних студій молодих дослідників II, IV, VI» (2012 2014 2016) – у Рівному, здобуто неocenений досвід професійного й дружнього спілкування, віднайдено нові контакти. У тісній співпраці з колегами з Інституту української мови та Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України організовано останній VIII Оломоуцький симпозіум україністів та круглий стіл «XX-XXI століття: Жанрово-стильові й лінгвістичні метаморфози в українській мові та літературі».

Принагідно хочемо висловити щиро подяку нашим однокумцям і соратникам – координаторам науково-дослідницької співпраці з боку українських вишів та академічних установ д. ф. н., проф. Галині

Вокальчук, д. ф. н. проф. Людмилі Тарнашинській, ст. наук співр. Галині Сюті, д. ф. н., проф. Олені Левченко. Сподіваємося, що наша обопільна праця в майбутньому значно розширить свої горизонти.

Триває й набуває оновлених форм співпраця з Інститутом славистики Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка, кафедрою слов'янської філології Львівського національного університету ім. І. Я. Франка та кафедрою слов'янської філології Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника за двосторонніми програмами обміну студентами, якою на україністиці беззмінно керує к. ф. н. Уляна Холод. За цими програмами протягом останніх десяти років на філософському факультеті Університету в Оломоці мали змогу проходити стажування більше півсотні студентів з України, двадцять наших студентів стали гостями українських вишів.

Не можемо не згадати й про нашу співпрацю з україністами з Праги та Брно. Ідея влаштувати зустріч студентів-україністів з українськими письменниками належала аспіранткам Саші Фібішківій та Кристині Кузнецовій з Брно. За підтримки доц. Галини Миронової, директора Інституту славистики Масарикового університету проф. Іво Поспішіла, консула України в Брно п. Івана Холостенка, директора фірми-автоперевізника «Рева» п. Євгена Реги, керівника нещодавно створеної організації «Українська ініціатива Південної Моравії» п. Марії Ваги та підтримки гранту «Ukrajinská variace na Moravě» вдалося вирішити усі питання приїзду та перебування в Брно, Оломоуці та Празі Теодозії Зарівни-Бурми, Олега Коцарева та Макса Кіндрука. Незабутні враження від спілкування з українськими письменниками та переклади їхніх творів студентами брненської, оломоуцької та празької україністик вилилися у книгу «Зустрічі з українськими письменниками Брно – Оломоуць – Прага 25-29. 04. 2016», видану в Брно («Zustrichí...») за редакцією доц. Галини Миронової та к. ф. н. Терези Хланьової.

Традиційними і знаними в Оломоуці є Дні України, які упродовж останніх шести років проводимо спільно з Оломоуцькою архідецезною Харітою і великим другом нашої україністики – отцем Ростиславом Стройвусом, за що йому щира дяка й низький уклін. Українські страви, дбайливо приготовані викладачами та студентами, українська поезія, народна пісня, дотепний жарт, запальний українськи танок – усе це приваблює на такі зустрічі не лише наших співвітчизників, що проживають в Оломоуці, а й багатьох чехів, яким небайдужа українська мова й культура. Звичайно наші студенти, викладачі та їхні родини приходять на такі акції у вишиванках. Вишиванка стала традиційним подарунком добрим друзям нашої україністики – ось вже й завідувач кафедри богемістики доц. Мирослав Вепршек завітав на свято у вишиваній сорочці... А як личить українське вбрання нашої чеської студентці, а тепер аспірантці Ясні Скотаковій! Звичайно разом із нею на такі свята приходять ціла її велика родина. За традицією, усі кошти, отримані з аукціону речей з українською тематикою, наданих нами і нашими студентами, ідуть на допомогу дітям в Україні. Шириться коло друзів і гостей щорічних українських передріздвяних вечорниць та дружніх посиденьок, організованих студентами-україністами. Про нас знають, нас підтримують, до нас приходять із своїми дітьми та знайомими

Напередодні Різдва 2016 року секція україністики виступила з добродійною ініціативою – зібрати «від Святого Миколая» подарунки українським дітям – вихованцям дитячого будинку у Лопатині Івано-Франківської області. Ініціатива отримала неабиякий відгук – до збірки долучилися викладачі не лише кафедри славистики, а й інших кафедр цнверситету, їх родини і друзі, наші студенти та їх знайомі. Зібраного одягу, взуття, іграшок, шкільних потреб виявилось стільки, що Святий Миколай зміг не з порожніми руками, а з 15-ма величезними пакунками завітати ще й до дитячого будинку в Житомирі й принести дітям радість.

Зроблено й справді немало. На жаль, не оминають нас і проблеми. У зв'язку із демографічним спадом кінця 90-х і у Чеській Республіці сьогодні суттєво зменшується кількість студентів вищих навчальних закладів, що створює загрозу розвитку україністики не лише в Оломоуці, а й в інших україністичних центрах – Празі та Брно. Особливо важливою в нинішні непрості часи є підтримка нашої секції керівництвом кафедри та університету. Хочемо висловити особливу подяку декану філософського факультету проф. Їржі Лаху, який уже три роки поспіль фінансово дотує оломоуцьку україністику зі свого особистого фонду декана, та завідувачеві кафедри славистики проф. Зденеку Пехалу – за моральну й матеріальну підтримку усіх наших ініціатив і починань. Разом із ними ми сподіваємося побороти й те, що сьогодні видається непоборним.

References

- Aktual'ni Pytan'na Perekladu: Mizhmovnyj i Mizhkul'turnyj Vymir: Kolektyvna monohrafija. (Current Issues of Translation Interlingual and Intercultural Ddimension: [collective monograph]).* Olomouc: VUP, 2014. Print.
- Andersh, Josef and Danylenko, Ludmyla. *Czes'ko-ukrajins'kyj slovnyk. Ekonomika. Finansy. Biznes.* Olomouc: VUP, 2004. Print.
- Andersh, Josef. *Cesko Ukrajinské Dialogy s Jazykovou Etiketou a Vzory Dokumentů. (Czech-Ukrainian Conversation, Language Ethics and Document Templates).* Olomouc: VUP, 1998. Print.
- Andersh, Josef. *Semnatychna Struktura Bezpryjmenykovoho Davalnoho Vidminka v Ches'kij ta Nimec'kij Movi. (Semantic Structure of Non-prepositional Dative in Czech and German Language).* Kyjiv, 1975. Print.
- Andersh, Josef. *Typologhija Prostykh Dijeslivnykh Rechen' u Ches'kij Movi v Zistavlenn'i Z Ukrajins'koju. (Typology of Czech Simple Verbal Sentences in Comparison With Ukrainian Language).* Kyjiv: 1980. Print.

- Andersh, Josef. *Ukrajinsko-česká a Česko-ukrajinská Konverzace. (Ukrainian-Czech and Czech-Ukrainian Conversation)*. Olomouc: VUP, 2007. Print.
- Andersh, Josef. *Ukrajinstina Vážně a Vesele. (Ukrainian Language: Seriously and Merrily)*. Olomouc, VUP, 1999; 2002; 2003. Print.
- Arkhanhelska, Alla and Levchenko and Olena, Mokienko, Valerij. *Ukrajins'ka Mova: Posibnyk iz Rozvytku Movlenna. Ukrajinskij Jayzk: Posobije po Razvittiju Rechi. (Ukrainian Language: a Guide for the Development of Speech)*. Sankt-Preteburg: Karo, 2012. Print.
- Arkhanhelska, Alla and Levchenko, Olena and Mokienko, Valerij. *Rosijs'ko-Ukrajins'kyj ta Ukrajins'ko-Rosijs'kyj Slovnyk Vidminnoj Leksyky. (Russian-Ukrainian and Ukrainian-Russian dictionary of the different vocabulary words)*. Olomouc: VUP 2014. Print.
- Arkhanhelska, Alla and Merzová, Radana and Cholodová Ulyana and Mrázková, Hana and Bondakenko, Oleksandr and Bilyk, Natalija and Palamarchuk, Olga and Antonenko Oksana. *Ukrajins'ko-rosijs'ko-ches'kyj Slovnyk Terminiv Nerukhomosti. (Ukrainian-Russian-Czech dictionary of a real estate terminology)*. Ed. by R.Merzová. Olomouc: VUP 2015. 378 c.
- Arkhanhelska, Alla. *'Cholovik u Slovians'kykh Movakh. (The MEN in Slavic languages)*. Rivne: RIS, 2007. Print.
- Arkhanhelska, Alla. «Do Problemy Slovtvirnoji Feminizaciji v Ukrajins'kij Movi Novitn'oji Doby: Tradycija i Suchasnist' I». (On the Problem of Derivational Feminization in Present Day Ukrainian Language: Tradition and Modernity I). *Movoznavstvo 6 (2013)*: 27-41. Print.
- Arkhanhelska, Alla. «Do Problemy Slovtvirnoji Feminizaciji v Ukrajins'kij Movi Novitn'oji Doby: Tradycija i Suchasnist' II». (On the Problem of Derivational Feminization in Present Day Ukrainian Language: Tradition and Modernity II). *Movoznavstvo 1 (2014)*: 58-71. Print.
- Arkhanhelska, Alla. «Femininni Innovaciji v Novitnjomu Ukrajins'komu Nazovnyctvi». (Feminine Innovations in the Contemporary Ukrainian Language). *Movoznavstvo 3 (2014)*: 34-51. Print.
- Arkhanhelska, Alla. «Frazеологія Русскоязычного Наследія Т. Г. Шевченка в Переводі на Чеський Мову». (Czech Translations of Phraseology in T. G. Shevchenko's Russian-language Literary Heritage). *Slovo. Tekst. Czas XII. Frazеologia w idiolekcje i systemach języków słowiańskich*. Szczecin-Greifswald 2014: 41-48. Print.
- Arkhanhelska, Alla. «Neofeminityvy v Ukrajins'kij Movi na Mezhi Tysacholit': Neolohizmy, Okazionalizmy chy Efemeryzmy?». (Neo-feminatives in Ukrainian Language at the Turn of Millenium: Neologisms, Nonce Words or Euphemisms). G. M. Vokal'chuk and A. M. Arkhanhelska and O. A. Styshov and Y. P. Maslova and V. V. Maksymchuk, *Neologichni nazvy osib u suchasnykh slovians'kykh movakh: Kolektyvna monohrafija*. Ed. by H. Vokal'chuk. Rivne-Olomouc, 2011: 67-122. Print.
- Arkhanhelska, Alla. «Neofeminizacija Novitnoj Doby jak Chynnyk Rozbudovy Ukrajins'koji Movy: U Poshukakh Vtrachenoho?». (Nowadays Neofeminization as a Factor of the Ukrainian Language Development: In Search of Something Lost). *XX-XXI stolit' a: Zhanrovo-styl'ovi j linhvistychni metamorfozy v ukrajins'kij movi ta literaturi: Kolektyvna monohrafija*. Ed. by A. Arkhanhelska. Olomouc: VUP, 2016: 171-204. Print.
- Arkhanhelska, Alla. «Novi Procesy na Nominacijnomu Poli Feminynosti v Suchasnij Čes'kij Movi». (New Processes Occuring on the Nominative Field of Femininity in Contemporary Czech Language). *Aktual'ni problemy suchasnoj filologii. Movoznavchi studiji 20(2)*. Rivne: RDHU, 2012: 48-53. Print.
- Arkhanhelska, Alla. «Paralel'ni Teksty u Navchanni Studentiv Osnovam Ches'ko-Ukrajins'koho Tehnichnoho Perekladu». (Parallel Texts in Teaching Students the Linguistic Bases of Czech Ukrainian Technical Translation). *Aktual'ni pytan' n'a perekladu: mizhmovnyj i mizhkul'turnyj vymir: Kolektyvna monohrafija*. Ed. by A. Arkhanhelska. Olomouc: VUP, 2014: 177-198. Print.
- Arkhanhelska, Alla. «Pro Odyn iz Dvokh „Najdorozhchyh Skarbiv“ Profesora Dmytra Yavornytskoho». (On One of the Two «Priceless Treasures» of Professor Dmitry Yavornitsky). *Slovo v kul'turi ta kil'tura v slovi: Kolektyvna monohrafija*. Ed. by A. Arkhanhelska. Olomouc: VUP 2014: 15-34. Print.
- Arkhanhelska, Alla. «Pro Odyn Mahichnyj Zhest v Ukrajins'kij Linhvokul'turi: Transformacija Obrazu». (On One of the Magical Gestures in Ukrainian Linguoculture: Transformations of Image). *Lingvokulturologický a lingvoekologický přístup ke studiu jednotek jazyka a řeči: Kolektivní monografie*. Ed. By A. Arkhanhelska. Olomouc 2013: 10-67. Print.
- Arkhanhelska, Alla. *Hramatyka Ukrajins'koji Movy. Morfemika. Slovtvir. Morfolohija. (Grammar of Ukrainian Language. Morphology. Word formation)*. Olomouc: VUP, 2014. Print.
- Arkhanhelska, Alla. *Onomasiolohichni Zasady Mizhmovnoho Zistavlen'n'a. (Onomasiology Principles of Inter-language Comparison)*. *Problemy zistavnoj semantyky 10 (2)* Kyjiv: KNLU, 2011: 118-124.
- Arkhanhelska, Alla. *Seksizm v Jazyke: Mify i Real'nost'. (Sexism in Language: Myths and Reality)*. Olomouc: VUP, 2011. Print.
- Cholodová, Ulyana and Chura, Anna. «Lingvokul'turolohichni Problemy Dyskursu Mista ta Sela jak Chastyny Ukrajins'kykh Realij Suchasnosti». (Linguo-cultural Problematics of Discourse of Towns and Villages as a Part of The Ukrainian Realias of Our Time). *Obce/swoje Miasto i wieś w literaturze i kulturze ukraińskiej XX-XXI wieku*. Ed. by Katarzyna Glinianowicz and Katarzyna Kotyńska. Kraków: 2015: 247-259. Print
- Kholod, Ulyana and Merzová Radana. «Ukrajinská a Česká Příjmení - Jejich Jazykové Vlastnosti v Morfologické Rovině (Komparativní Aspekt)». (Ukrainian and Czech Surnames - Their Language Characteristics

on the Morphological Level (Comparative Aspect). *Aktuální jevy v současných slovanských jazycích a literaturách. Sborník vědeckých prací účastníků mezinárodního semináře mladých slavistů*, Olomouc-Rivne: VUP, 2011: 47-53. Print.

Kholod, Ulyana and Merzová, Radana. «Vidderkalenn'a Ukrajin'skoji Kultury v Kinematografiji Kriz' Pryzmu Modalnosti Cheskykh i Ukrajin'skykh Slavistiv». (Reflections of Ukrainian Culture in Cinematography Seen Through the Eyes of Czech Students of Slavonic Languages). *Dialog der Sprachen - Dialog der Kulturen. Die Ukraine aus globaler Sicht*. Mnichov 2012: 916 -922. Print.

Kholod, Ulyana. «Dynamchnist' Modalno-pragmatychnogo Poľa Tekstiv Bogumila Grabala v Ches'ko – Ukrajin'skomu Porivnaľnomu Aspekti» (Dynamic Modal – Field Pragmatic Texts Bohumil Hrabal in Czech – Ukrainian Comparative Perspective). *Komparatyvni doslidzhenna slovjanskykh mov i literatur. Pamjati Leonida Bulakhov'skogo*. Kyjiv: KNU, 2013: 152 – 159. Print.

Kholod, Ulyana. «Istorychno-kul'turni Osoblyvosti Formuvannja Zakhidnogo Variantu Ukrajin'skoji Literaturnoji Movy kinca 19. – pochatku 20 st. ta Problema Movnoji Normy». (The Peculiarities of Historical and Cultural Forming of the Western Variant of Ukrainian Literary Language to end 19-beginning 20 century and the Problem of Lingual Literary Standards). *Rozprawy komisji językowej (LI)*. Lodź, 2006: 147-153. Print.

Kholod, Ulyana. «Lemkivs'ka Movno-kul'turna Spadshchyna u Jevropejs'komu Konteksti» (Lemkos' Linguistic and Cultural Inheritance in Europefn Context). *UCRAINICA I. Současná ukrajinistika: problémy jazyka, literatury a kultury*. Olomouc: VUP 2004: 370-374. Print.

Kholod, Ulyana. «Modální Metafora v Českých a Ukrajin'ských Příslovích». (Modal Metaphor in Czech and Ukrainian Proverbs). *Sborník příspěvků ze 7. mezinárodní konference Setkání mladých lingvistů, konané na FF UP ve dnech 15. -17. května 2006*. Olomouc: VUP, 2008: 107-114. Print.

Kholod, Ulyana. «Modální Sémantika Nemožnosti v Neosobních Věťách». (Modal Semantics Impossibility of Impersonal Sentences). *STUDIA SLAVICA XIII*. Ostrava: 2008: 31-36. Print.

Kholod, Ulyana. «Ponatt'a Markovanosti ta Nemarkovanosti u Vyrzhenni Kategoriji Modal'nosti v Ukrajin'skij ta Čes'kij Movakh (Na Materialakh Perekladiv Khudozhnikh Tvoriv)» (Marked and Nonmarked Modality in Czech and Ukrainian (Analysis Based on Fictional Texts). *Ucrainica II. Současná ukrajinistika: Problemy jazyka, literatury a kultury (I)*. Olomouc: VUP, 2006: 195-203. Print.

Kholod, Ulyana. «Problema Tipologii Diskursa v Kontekst'e Teoriji i Praktiki Ustnogo Perevoda» (Theproblem of the Typology of Dicourse in the Context of the Theory and Practice of Interpretetion). *Rossica Olomoucensia (LII)*. Olomouc: VUP 2013:87-93. Print.

Kholod, Ulyana. «Rozvytok ta Stanovlenn'a Suchasnoji Pravnychoji Terminologiji». (The Development and Establishment of Modern Ukrainian Legal Terminology). *XX – XXI stolitt'a: zhanrovo-sty'ovi j lingvistychni metamorfozy v ukrajins'kij movi ta literaturi*: Kolektyvna monografija. Ed. by A. Arkhanhelska. Olomouc: VUP 2014: 375 – 393. Print.

Kholod, Ulyana. «Text jako Model Funkčně-Sémantického Pole (na Materiálech Překladů Krásné Literatury)». (Text as a Model of Functional-Semantic Fields (for Materials Translations of Fiction). *Opera Slavica (4)*, Brno: FF MU, 2010: 24-33. Print.

Kholod, Ulyana. «Ukrajin'ska Mova Kinca 19 Pochatku 20 Stolitt'a na Terytoriji Avstro – Uhorschchyny ta Problema Literaturnoji Normy». (Ukrainian Language to End 19th - Beginning 20th Century on the Territory of Austria-Hungary-Phase Formation and Problems of Literary Language). *Komparatyvni doslidzhenn'a slovjanskykh mov i literatur: Pamjati akademika Leonida Bulakhov'skogo*. Kyjiv: KNU, 2015: 220 – 226. Print.

Kholod, Ulyana. «Usnyj ta Pys'movyj Pereklad u Svitli Teoriji Komunikaciji». (Translation and Interpretation in the Light of the Theory Communication). *Aktuální otázky překladu: mezijazykový a mezikulturní výměr*: Kolektivní monografie. Ed. By A. Arkhanhelska, Olomouc: VUP 2014: 199-216. Print

Kholod, Ulyana. «Zaimstvovannyje Slova i Problema Perevoda Textov Khudozhestvennoj Literatury». (Borrowings and the Problems Which Appear in the Process of Translating the Belles-Lettres Texts). *Rossica Olomoucensia. Sborník příspěvků z Mezinárodní konference «Olomoucké dny rusistů», 07.-09.09.2011*, Olomouc: VUP 2011: 463-466. Print.

Kholod, Ulyana. *Transpozycija Moda'nogo Rivna ta Intensyvnosti Textu v Perekladakh Khudozhnoji Literatury (Transposition Modal Level and Intensity of the Text in the Translation of Literature)*. Olomouc: VUP, 2009: 141. Print.

Lingvokulturologický a Lingvoekologický Přístup ke Studiu Jednotek Jazyka a Řeči: Kolektivní monografie. (Linguoculturological and Linguoecological Approach to the Study of Language Units: [collective monograph]). Ed. by A. Arkhanhelska. Ostrog: NuOA, 2013.

Merzová, Radana and Cholodová, Uljana. *Ukrajin'ské Reálie 2. (Ukrainian Studies 2)*. Olomouc: VUP, 2013. Print.

Merzová, Radana. (ed.). *Ukrajin'sko-rusko-český Slovník Realitní Terminologie. (Ukrainian-Russian-Czech Dictionary of a Real Estate Terminology)*. Olomouc: VUP, 2015. Print.

Merzová, Radana. «Česko-ukrajinské Hudební Vztahy od 18. do Počátku 20. Století». (Czech and Ukrainian Musical Relationships from the 18th until the Beginning of the 20th Century). *Slovo v kul'turi ta kul'tura v slovi*. Olomouc, VUP, 2014: 163-177. Print.

Merzová, Radana. «Korespondence Českých a Ukrajinských (Ruských) Učenců – Významný Komunikační Prostředek Kulturního Styku». (Correspondence of Czech and Ukrainian (Russian) scholars – an important source of a cultural contact). *Rossica Olomucensia* (51 (2)). Olomouc, 2012: 151-162. Print.

Merzová, Radana. «Metamorfózy jako Prostředek Sebeidentifikace Současné Malé Ukrajinské Prózy (Zviroslov Táni Maljarčuk)» (Contemporary Ukrainian Short Prose (Methamorphoses in the Work of Tania Maliarchuk Zviroslov). *XX-XXI stolit' a: Zhanrovo-styl'ovi j linhvistychni metamorfozy v ukrajins'kij movi ta literaturi: Kolektyvna monohrafija*. Ed. by A. Arkhanhelska. Olomouc: VUP, 2016: 477-497. Print.

Merzová, Radana. «Postavy bez Domova: Ukrajiništi Výtvarní Umělci v Meziválečném Československu» (Personage Homeless: Ukrainian Artists in Interwar Czechoslovakia). *Dialog slovanských kultur (8). Sborník příspěvků z Mezinárodní konference kulturních studií*. Olomouc, VUP, 2014: 71-78. Print.

Merzová, Radana. «Současná Ukrajinská Literatura ve Světle Postkoloniálního Přístupu: Serhij Žadan a Stepan Prociuk». (Contemporary Ukrainian Literature in the Postcolonial Light (In the Works of Serhii Zhadan and Stepan Prociuk). *Svět literatury, XXVI, 53*, Praha, 2016: 133-142. Print.

Merzová, Radana. «Současná Ukrajinská Literatura». (Contemporary Ukrainian Literature - a chapter in a book). *Současná ruská, polská a ukrajinská literatura*. Olomouc: VUP, 2013: 283-291. Print.

Merzová, Radana. «Tradiční Hodnoty a Humanismus v Ukrajinském Sovětském Románu», (Traditional Values and Humanism in the Ukrainian Soviet Novel), 2017 v tisku.

Merzová, Radana. «Urainian Literature by Women Within the Context of Colonialism and Post-Colonialism». *Idil Journal of Art and Language, 6, 29*. Ankara, 2017: 247-261.

Merzová, Radana. *Ukrajins'ka Literatura Vid Najstarishykh Litopysiv do Pochatkiv Modernizmu. (Ukrainian literature from the Earliest Chronicles the Beginnings of Modernism)*. Olomouc: VUP, 2014. Print.

Neologichni Nazvy Osib u Suchasnykh Slovians'kykh Movakh: Kolektyvna monohrafija. (Neological Names of Persons in Modern Slavic Languages: [collective monograph]). G. M. Vokal'chuk and A. M. Arkhanhelska and O. A. Styshov and Y. P. Maslova and V. V. Maksymchuk. Ed. by H. Vokal'chuk. Rivne-Olomouc, 2011.

Slovo v Kul'turi ta Kul'tura v Slovi: Kolektyvna monohrafija. (A Word in Culture and Culture in a Word: [collective monograph]). Ed. by A. Arkhanhelska. Olomouc: VUP, 2014

Zustirchi z Ukrajins'kymy Pys'mennykamy. Brno – Olomouc – Praha 25.-29.04.2016. (Meetings with Contemporary Ukrainian Writers). Ed. by H. Myronova, T. Chlaňová. Brno: MU, 2016.

XX-XXI Stolit' a: Zhanrovo-Styl'ovi j Linhvistychni Metamorfozy v Ukrajins'kij Movi ta Literaturi: Kolektyvna monohrafija (XX-XXI Century: Genre, Style and Linguistics Metamorphoses in Ukrainian Language and Literature). Ed. by A. Arkhanhelska. Olomouc: VUP, 2016. Print.

Надійшла до редакції 18 березня 2017 року.

UKRAINIAN STUDIES IN OLOMOUC: ACHIEVEMENTS AND PERSPECTIVES

Alla Arkhanhelska

Ukrainian Studies at the Slavic Department, Palacký University, Olomouc, the Czech Republic

Abstract:

The aim of the article is to present the work and results of pedagogical and research activities of the Ukrainian section of the Slavic department at Palacký University Olomouc. The text describes the origins, research interest and scientific achievements of its members, and gives a short description of cooperation with research centres abroad.

Ukrainian Studies at Palacký University Olomouc were founded in 2000/2001 by prof. Josef Anderš, DrSc., as a unit of the Slavic Department, which includes also Russian and Polish Studies. Ukrainian Studies department has currently three members, two native speakers prof. Alla Arkhanhelska, DrSc., Mgr. Uljana Cholodová, Ph.D. and one Palacký University graduate, Mgr. Radana Merzová, Ph.D. Within the Slavic postgraduate studies several doctoral students are involved in teaching Ukrainian language, literature a culture.

Keywords: Ukrainian Studies at Palacký University Olomouc, Slavic research, Literary Studies, Linguistics, International Cooperation.

Vitae

Alla Arkhanhelska is a Profesor at the Ukrainian Studies Department at Palacký University Olomouc (Czech Republic). Her research interests include: the Slavic onomasiology and theory of nomination, lexicology, and lexicography, phraseology, and phraseography, comparative linguistics, linguoculturology, translative studies, gender studies, linguoecology, theory of the lingual and Interlingual communication.

Correspondence: alla.arkhanhelska@upol.cz